

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: حسن نعمت شاهی، ۱۳۹۵

آثار مالی فسخ نکاح و طلاق در حقوق ایران

در فرهنگ ایرانی نهاد خانواده اهمیت ویژه‌ای دارد و شارع و قانون گذار آزادی اراده طرفین را در آن به سبب پیوستگی کامل حیات اجتماع، به حیات خانواده محدود و موارد فسخ نکاح را تعیین کرده است. برخلاف سایر قراردادهای در عقد نکاح طرفین یا یکی از آنها نمی‌توانند حق فسخی برای خود در نظر بگیرند. به عبارت دیگر عقد نکاح از عقود لازم است و مصلحت و ضرورت استمرار و دوام و ثبات خانواده نیز اقتضای این را دارد، اما قانونگذار برای جلوگیری از ضرر و زیان‌همسری که در معرض عیوب موجب فسخ نکاح قرار می‌گیرد به طور صریح و مشخص موارد فسخ نکاح را معین کرده که این موارد محدود و منحصر به همان موارد مصرح قانونی است. آن سوتر تأثیر طلاق به‌عنوان شایع‌ترین عامل انحلال نکاح بر وضعیت مالی زن مطلقه در جوامع امروزی جایگاه درخور توجهی دارد. برابر قوانین ایران مرد هرگاه بخواهد می‌تواند زوجه دائمی خود را طلاق دهد اما وجود این مقرره موجبات تزلزل نظام خانواده را به همراه دارد که مقنن قیودی همچون شرط تنصیف دارایی، اجرت‌المثل، نفقه ایام عده، نخله و... را در راستای منحصر و محدود نمودن حق مزبور تعیین نموده است. در پایان نامه حاضر به مقایسه فسخ نکاح و آثار مالی طلاق پرداخته ایم با این توضیح که فصل اول به تبیین مفاهیم و اصطلاحات اختصاص دارد و در فصل دوم بایسته‌های فسخ نکاح مورد توجه قرار گرفته و فصل سوم به طلاق و آثار مالی آن تشریح شده است.

در فرهنگ ایرانی نهاد خانواده اهمیت ویژه‌ای دارد و شارع و قانون گذار آزادی اراده طرفین را در آن به سبب پیوستگی کامل حیات اجتماع، به حیات خانواده محدود و موارد فسخ نکاح را تعیین کرده است. برخلاف سایر قراردادهای در عقد نکاح طرفین یا یکی از آنها نمی‌توانند حق فسخی برای خود در نظر بگیرند. به عبارت دیگر عقد نکاح از عقود لازم است و مصلحت و ضرورت استمرار و دوام و ثبات خانواده نیز اقتضای این را دارد، اما قانونگذار برای جلوگیری از ضرر و زیان‌همسری که در معرض عیوب موجب فسخ نکاح قرار می‌گیرد به طور صریح و مشخص موارد فسخ نکاح را معین کرده که این موارد محدود و منحصر به همان موارد مصرح قانونی است. آن سوتر تأثیر طلاق به‌عنوان شایع‌ترین عامل انحلال نکاح بر وضعیت مالی زن مطلقه در جوامع امروزی جایگاه درخور توجهی دارد. برابر قوانین ایران مرد هرگاه بخواهد می‌تواند زوجه دائمی خود را طلاق دهد اما وجود این مقرره موجبات تزلزل نظام خانواده را به همراه دارد که مقنن قیودی همچون شرط تنصیف دارایی، اجرت‌المثل، نفقه ایام عده، نخله و... را در راستای منحصر و محدود نمودن حق مزبور تعیین نموده است. در پایان نامه حاضر به مقایسه فسخ نکاح و آثار مالی طلاق پرداخته ایم با این توضیح که فصل اول به تبیین مفاهیم و اصطلاحات اختصاص دارد و در فصل دوم بایسته‌های فسخ نکاح مورد توجه قرار گرفته و فصل سوم به طلاق و آثار مالی آن تشریح شده است.

تاریخ دفاع: ۱۳۹۵/۰۷/۱۳

رشته‌ی تحصیلی: معارف اسلامی و حقوق

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: عباس برزویی

M.A. Thesis:

The financial impacts of the revocation of marriage and divorce in iran's law

Family is of such a particular importance in the Iranian culture that the legislator has restricted the parties will to the family life due to complete continuity of social life and determined the cases of termination of marriage. Contrary to other contracts, the parties or each one of them is not entitled to a right of dissolution. In other words, the marriage contract is an irrevocable contract as the necessity and expediency for the durability and stability of family entails such irrevocability. However, to prevent the loss to a spouse who suffers the faults leading to dissolution of marriage, the legislator has expressly referred to the cases of termination of marriage which are the same as stipulated in law. On the other side, the influence of divorce has a significant place as the most common cause of dissolution of marriage on the financial status of the divorced woman in modern communities. According to the regulations of Iran, the husband may divorce his permanent wife whenever he deems it appropriate. But this rule could jeopardize the family pillars. Hence, the legislator has set some restrictions such as dividing the property, rental value, cost of maintenance for the period during which a divorced or widowed Muslim woman may not be married to another man. Nahleh (an amount of money which a husband pays at the discretion of the court when divorcing the wife) to restrict the said right. This thesis compares the marriage dissolution and the financial impacts of divorce. Worthy of mention is that chapter one is allocated to definition of terms and expressions and chapter two deals with the necessities of marriage dissolution. Chapter three reviews the divorce and its financial impacts.